

na današnji dan

đordje sudarski red

razglednice
neke sitnice i
rukopise
pronašao sam i dve fotografije
na jednoj je ona
na drugoj ti
opredelio sam se za tebe
ti si bar živa

nema ništa
što bi mogao da smatra svojim.
Ipak, on nosi nešto u svom biću,
jedan, za njega neuspeli
pokušaj.
Nije želeo da izazove
protiv sebe
svet zastarelih vrednosti,
sudbina je, međutim,
kroz niz beznačajnih činova
postala izazovna,
i sada je on i prihvata kao takvu.

44.

Ne može se sve,
dakle, ništa se ne može.
Otići, vratiti se,
pomislih.
Nakon prva dva stihu.
U trećem stihu.

46.

U ovom vremenu,
kada sam počeo da osmatram,
nije još zapravo, bilo nikakvog razloga.
Sada, međutim,
zaustavljam se postidem,
poput privilegisanog stvorenja,
koje je jedino prisustvovalo
sjajnom pиру,
o, drage slike,
osim mene, nemate drugih svedoka.
Poput slepca
na samrti.

49.

U ovom vanrednom
i nadasve opasnom položaju,
odvojen od stvarnosti.
Ima puta, međutim, koji nudi spas.
Ali u stvarnosti, on je
neprohodan.

77.

Pesma
o usplamiteloj ljubavi,
o postojanosti ljubavi,
o zajedničkoj smrti.
I tema,
i siže su večni.
Susrećemo ih prečesto
u književnosti.

S madarskog preveo
Arpad Vicko

U OVOM VREMENU

balint sombati

1.

Dovoljno je ako na jednoj slici
vidimo dva oka, jedan nos,
nešto kose,
možda bore ili bradu,
i eto informacije
da li je reč
o portretu jedne žene ili muškarca.
Jer sjajnu je ova slika,
zraci sveće stupaju se
sa zracinu izlazećeg sunca,
sve se pretvara u jedan dan,
i ne rastavlja ih
uzgredna tama.

15.

Njegove slike prikazuju praznik,
radost susreta
razbludnog sina i oca koji prašta.
Otac, nagnut nad sinom,
kao da ga upija u sebe,
a sinovljeva glava uranja
u povijenu formu
nagnute figure.
Onaj sin, tamo na slici,

PESMA O PSU

noćas sam sanjao jednog psa
jednog divnog psa
jednog crnog psa
dovoljno snažnog i velikog
da mi ulije sigurnost

volim takve pse
ne treba ih hraniti
izvoditi u šetnju
pelcovati
a nadasve su verni

31. DECEMBAR 1979.

u gradovima
po kvartovima
mirišu pečenice
čurke
prasići
jaganjci

iz daleke
Kampućije
ne osećamo vonj
drugačije sprženog
mesa

NA DANAŠNJI DAN

na današnji dan
pre sto godina
nisam bio ni živ ni
mrtav

nisam činio
ni dobro
ni зло

dan je sve to
sasvim drugačije

SREĆA

— pogledaj
imam pauka na ruci
— vidim
— da li pauk donosi sreću
— da
pauk donosi sreću
— kako se zove ovaj pauk
— crna udovica

ONO

ono što izbija
zidni je sat

ono što tuli
sirena je parobroda
zamislí

ono što škripi
to je tramvaj u krivini

ono što treperi u ugлу
to je sveća

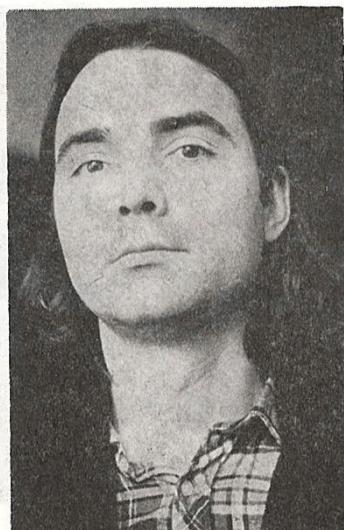
ono što je nastavilo da kuca
to nije moje srce

FOTOGRAFIJE

dan je dan sredivanja
pisacég stola
pronalažim stara pisma

ĐORĐE SUDARSKI RED rođen je 1946. u Čereviću. Živi i radi u Novom Sadu kao slobodan književnik. Do sada su mu izашle četiri knjige: *Reči koje čine moj provod*, »Stražilovo«, Novi Sad 1972, *Vazduh suv u ustima*, »Stražilovo«, Novi Sad 1974, *Polonia-express*, »Ulažnica«, Zrenjanin 1975, i *Bacač kugle*, »Stražilovo«, 1977. Dobitnik je dve nagrade za poeziju: »Zlatnog pečata varoši sremsko-karlovačke« 1969. i »Nagrade punoletstva« 1972.

BALINT SOMBATI (SZOMBATHY BÁLINT) rođen je 1950. u Pačiru. Objavio je zbirku pesama *Ljubavnici i drugi stranci* (Szerelmeselek és más idegenek), »Forum«, Novi Sad 1976. Živi u Novom Sadu.

MARIJA SIMOKOVIĆ rođena je 1947. u Subotici. Apsolvent je filozofije na Beogradskom univerzitetu. Objavila knjige pesama *Sam čovek*, »Osvit«, Subotica 1973, i *Iščekujući Jonu*, »Osvit«, Subotica 1977. Godine 1974. dobila je prvu nagradu na Jugoslovenskom festivalu poezije u Vrbasu. Trenutno na dužnosti sekretara SIZ-a kulture i SIZ-a za informacije u Subotici.

KAKO SAM PRVI PUT SRELA HOMERA

marija šimoković

stajao je između dve bitke en face
naspram robinjice brisejide, ahilu okrenut napola
s leđa tako da se moglo zaključiti već na samom početku
na čijoj je strani
prema posrednom učesniku u događaju koji to
posmatra iz sasvim drugog kraja istorije
krenula je jedna oveća kolona ranjenih u boju
i spremnih na boj tako da je i nedotupavnom postalo jasno
kako svi oni ni u knjizi nisu prestali da se
kreću osudeni na večnu pobeđu
u drugom planu plićine dotove dubine
šatori su izgledali kao naslikani mirisalo je
na kozji loj i kozje mleko i na svežu kožu tek
uvuštenih sandala skinuti pažljivo s nogu mrtvih ratnika
na momenat kolona koja se kretala prema indirektnom
učesniku to jest meni podsetila je na sasvim ovovekovnu
sliku iz guberevca kada je gomila palih s umu i
posustalih duhom išla naoružana kašikama prema posetiocu
dok je u zadnjem planu starac gutao perje iz jastuka
ne bi li se ipak ubio
i kada su se dve slike u indirektnom učesniku poklopile
na ramenu je bila homerova zaštitnička ruka
i odlučnost da odiseju posveti celu penelopu
na svom se već ocrtavalo more
i još se nije znalo da će biro karolj 1908. godine
početi da zida gradsku kuću u stilu mađarske secesije
u mnoštву proroka koji su obavijeni sfumatom

2.

ljubili homeru noge prepoznavala su se jedno za
drugim lica ulizica koje zna indirektni učesnik
homer je bio lep
u onom zaustavljenom pokretu sa zlatnom poleđinom
koju su činili oni ostali koji su samo stajali i sijali
i crtalo je s njihovih leđa koristeći najsmješnije
sitnice sa kojima oni nisu umeli ništa

PETER ŠINKOVIC (SINKOVITS PETER) rođen je 1946. u Senti. Radi kao novinar novosadskog lista „Mađar So“. Objavio zbirku pesama „Žičana ograda“ (Drôtsôvéný), „Forum“, Novi Sad 1976.

TADA

peter Šinković

PESAK

više nemamo ni reći
odlepršaše poput finih zrnaca peska
daleko i od nas samih
poput kakvog epitafa

RAZAPETI SNOVI

živi stisnutim zubima
ako...
kud li iščeznu pobuna suvonjavivih kipova

nova ratišta
žene su ličile na pikasovu ženu koja piće apsint
čule su se i trube jerihonske i guske kako
spasavaju rim čulo se kako u užarenoj magmi
tone pompej i herkulatum čulo se kako sve to
zatrپava dobra zemlja
i dok je nefertiti isterivala lepotu hydrargyrum-om
homer je gledao napred sve je predvideo
pišući jezički dosledno i čisto
istoriju
na pozornici čija je scenografija bila iz ura
i vavilona stajali su kipovi od zemlje
koji su umesto očiju imali golema grotla
zemljani kipovi iz sumera
poverovalo se u medeju i naslućivao tonica
iz rumunije čija detinja lica imaju oči ko bobica
tačka doterana do savršenstva zen – ica
homer je imao još mastila i krvi
iz njega je izlazilo hiljadu krikova
bikovi su već dežurali u altamiri španija
i nikо sem homera nije znao da je to već
gotova istorija

3.

njegovo predviđanje bez ironija naoko dečački
zapisano je u dva toma
homer je već tada znao koliko će prašnjavih
vekovu proći dok ceo svet ne shvati svoju
celinu dok ne počne da diše na ista pluća
i ne shvati da samo jedno sunce
zimi daje dan letu toplotu
iz čega je mogao da nikne mit
ako ne iz neznanja iz straha i verovanja
da smo toliko sami da moramo izmisljati
iz čega bi nikao mit ako ne iz osećanja
da moramo stvarati jer ako ne stvorimo neće ni biti
iz čega je nikao mit ako ne iz srca beskraino umornog
čoveka koji više nije mogao da čeka čoveka
tako je izgledao homer kada sam ga prvi put s leđa
pa posle en face srela dok nije tražio ni dom ni
ognjište dok niko nije verovao da je postojaо
i dok su ga mnoga kasnije vekovima čas osporavali
čas priznavali on je postajao sve više jak od osporavanja
ostajao sve dublje u svima od osporavanja
naprio na leđa mnogo više istorije od osporavanja
homeru dakle nisu samo osporavali da je stvarao
njemu su osp. da je i post.
pa je ipak dogurao do razmeđe u kojoj nešto
počinje u kojoj nešto završava
da se bez njega ne može ni početi ni završiti
nijedna čestita istorija
ako ju je pisao čovek sine ira et studio

mi smo već ležali tam
izgužvani i erotični
poput odbačene sukne Nele Gvina
dok je na kraju okruglog puta zašlo sunce
i drveće je stremelo uvis crveno
kao iza Marks-a
na šarenim razglednicama

boje prirode su neponovljive
među zubima blagosloveni klas
i volja koja škljokče li škljokče
usput osvanu jutro
na jezeru izvešane senke umornog drveća
i grdnju tišinu
prekriše Respinijevi vodoskoci

TADA

Naići ćeš u pustari, vandrokašu, na blistavi
i tada ćeš održati smotru svoga blaga.
Moći ćeš da izgovoriš svoju završnu reč, ali
kakva korist od ove predstave?

S mađarskog preveo
Arpad Vicko